

Agata Olszanecka-Marmola

Czy telewizyjna reklama polityczna może zmienić wizerunek kandydata?

Studium empiryczne wyborów
prezydenckich 2015

RECENZENCI

DR HAB. EWA MARCINIAK

DR HAB. BARTŁOMIEJ TOSZEK, PROF. US

REDAKTOR PROWADZĄCY

Daniel Kawa

REDAKTOR TECHNICZNY

Iwona Banasiak

KOREKTA

Zespół

PROJEKT OKŁADKI

Krzysztof Galus

© Copyright by Wydawnictwo Adam Marszałek

Toruń 2020

ISBN 978-83-8180-225-3

Publikacja współfinansowana przez
Uniwersytet Śląski w Katowicach

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Wydawnictwo prowadzi sprzedaż wysyłkową:

tel./fax 56 648 50 70, e-mail: marketing@marszalek.com.pl

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń

tel./fax 56 648 50 70; tel. 56 660 81 60, 56 664 22 35

e-mail: info@marszalek.com.pl www.marszalek.com.pl

Drukarnia, ul. Warszawska 54, 87-148 Łysomice, tel. 56 678 34 78

Maćkowi

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
Rozdział I ZACHOWANIA WYBORCZE I WIZERUNEK POLITYCZNY	
W TEORII I PRAKTYCE	21
1. Zachowania wyborcze	21
1.1. Definiowanie i formy zachowań wyborczych	21
1.2. Model socjologiczny (socjalno-strukturalny)	22
1.3. Model psychologiczny (uspołecznionej jednostki)	25
1.4. Model ekonomiczny (teoria racjonalnego wyboru)	31
1.4.1. Koncepcja głosowania problemowego jako nurt teorii racjonalnego wyboru	34
1.4.2. Koncepcja głosowania ekonomicznego jako nurt teorii racjonalnego wyboru	35
1.5. Głosowanie skoncentrowane na osobie kandydata	37
1.6. Model marketingowy	43
1.7. Model przyczynowo-skutkowy	47
2. Wizerunek polityczny	48
2.1. Definiowanie wizerunku politycznego	48
2.2. Elementy wizerunku politycznego	51
2.3. Typy wizerunku politycznego	57
2.4. Kandydat idealny	61
2.5. Kreowanie wizerunku kandydata w trakcie kampanii wyborczej	68
Rozdział II TELEWIZYJNA REKLAMA POLITYCZNA –	
ASPEKTY TEORETYCZNE	74
1. Definiowanie telewizyjnej reklamy politycznej	74
2. Ewolucja telewizyjnej reklamy politycznej	81

3. Rodzaje reklam politycznych	84
4. Formaty telewizyjnej reklamy politycznej	90
5. Cele i funkcje reklamy politycznej	93
6. Obszary badań nad telewizyjną reklamą polityczną	98
7. Oddziaływanie reklam politycznych	102
7.1. Skuteczność informacyjna	103
7.2. Wpływ afektywny	108
7.3. Wpływ na zachowania wyborcze	117

Rozdział III UWARUNKOWANIA KAMPANII PREZYDENCKIEJ

W 2015 ROKU	121
1. Ewolucja telewizyjnej reklamy politycznej w Polsce – aspekty prawne	121
2. Uwarunkowania i przebieg kampanii przed wyborami prezydenckimi z 2015 roku	127
3. Wyniki wyborów prezydenckich z 2015 roku	139
4. Kandydaci startujący w wyborach prezydenckich z 2015 roku	142
4.1. Andrzej Duda	142
4.2. Bronisław Komorowski	154
4.3. Paweł Kukiz	163
4.4. Janusz Korwin-Mikke	170
4.5. Magdalena Ogórek	175
4.6. Adam Jarubas	182
4.7. Janusz Palikot	187
4.8. Grzegorz Braun	193
4.9. Marian Kowalski	198
4.10. Jacek Wilk	203
4.11. Paweł Tanajno	207

Rozdział IV METODOLOGIA ORAZ CHARAKTERYSTYKA PRÓBY

BADAWCZEJ	213
1. Metoda badawcza i przebieg badań	213
2. Narzędzia badawcze	216
2.1. Skale dyferencjału semantycznego	216
2.2. Termometry uczuć	220
2.3. Skala Poczucia Alienacji „Z”	222
3. Charakterystyka próby badawczej	224
4. Dobór materiału badawczego	235
5. Pytania i hipotezy badawcze	237

Rozdział V	
ODDZIAŁYWANIE TELEWIZYJNEJ REKLAMY POLITYCZNEJ NA WIZERUNEK KANDYDATÓW STARTUJĄCYCH W WYBORACH PREZYDENCKICH W 2015 ROKU: WYNIKI BADAŃ	243
1. Weryfikacja hipotez głównych	243
2. Weryfikacja hipotez szczegółowych	258
3. Dyskusja wyników	297
ZAKOŃCZENIE	301
BIBLIOGRAFIA	309
SPIS TABEL	342
SPIS SCHEMATÓW	346
SPIS WYKRESÓW	347
SPIS ILUSTRACJI	348
SUMMARY	350
ANEKSY	355

